

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1-lirno temeljna pristojbina ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Narodna za celo leto 6 kron, za pol leta 4 krome, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Papež Pij X.

V torek dopoldne se je raznesla po Rimu vesela vest, da je naslednik velikemu Leonu XIII. izvoljen. Po šestkratni brezuspešni volitvi se je združila dvotretjinska večina glasov na beneškega patrijarha kardinala Jožefa Sarto. Izvoljenec je volitev sprejel in si nadel ime Pij X. Rimska cerkev je dobila papeža.

Pij X. se je rodil 2. junija l. 1834 v Riese na Beneškem in je takorekoč rojen Avstrijec, ker je bila Beneška takrat še pod Avstrijo. Izobraževal se je v Trevisu, potem pa v Padovi. Govori samo italijanski. Z dvajsetim letom je bil posvečen. Do leta 1875 je kaplanoval in župnikoval po raznih krajih Beneškega. Potem je postal škofijski kancelar in vodja semenišča v Trevisu. Leta 1884 je bil imenovan za škofa v Mantovi. Nadškofom in beneškim patrijarhom je bil imenovan dne 15. junija l. 1893. Par dni prej je bil imenovan kardinalom.

Sedanji papež je orej služil prav od spodaj navzgor. Pij X. je sin kmatske rodbine in je najstarejši med osmimi otroci svojih staršev. Mati mu še živi in ravno tako vseh šest sester in brat. Tri sestre so omožene, prva z nekim krojačem, druga z majhnim trgovcem, tretja ima na svojem domu krčmo in trafik. Tri sestre so neomožene in žive z materjo skupaj v Benetkah. Brat ima restavracijo v Mantovi.

Novoizvoljeni papež je bil na dosedanjem svojem mestu v Benetkah jako priljubljen. Posebno hvalijo njegovo usmiljeno srce do revežev in jetnikov. Obenem pa tudi poudarjajo, da je na glasu kot mož izrednih zmoglosti. Dosedaj je deloval skoraj izključno le na cerkvenem polju in zato se nadejajo, da bo zaželeni „cerkveni“ papež, ki bo v prvi vrsti nadaljeval delo Le-

ona XIII. v cerkvi sami. Iz posebne naklonjenosti, ki jo je vedno kazal nasproti nižjim slojem, za ključujejo, da bo nadaljeval tudi socialno delo svojega prednika.

In še nekaj je posebnega zanimanja vredno. Ko je bil škof Sarto imenovan beneškim patrijarhom niste bili sv. stolica in italijanska vlada ravno v najboljših medsebojnih odnošajih. Laška vlada si je lastila pravico imenovanja škofa in patrijarha beneškega, češ, da ji je Avstrija z odstopom Benetk odstopila tudi to pravico. Vsled tega razpora ni vlada dolgo časa hotela priznati novega patrijarha. Končno se je po dolgem pogajanju doseglo sporazumljenje. Ta razpor med vlado in sv. stolico pa nikakor ni bil povod, da ne bi bil novi patrijarh dober prijatelj italijanske vladarske rodbine. Pripoveduje se, da je bil eden izmed onih redkih kardinalov, ki so osebno znani z italijanskim kraljem.

Izvolitev kardinala Jožefa Sarto cerkvenih krogov ni iznenadila, kajti pripoveduje se, da ga je celo Leon XIII. sam smatral za vrednega, da ga nasleduje na prestolu sv. Petra. Rekel mu je, da ima vse lastnosti za papeža. Ko se je Sarto izgovarjal, da bi bila ta naloga pretežka zanj, mu je odgovoril Leon XIII., da bi valed svojih lastnosti mnogo koristil cerkvi. Ko je kardinal Sarto prišel v konklave, je dejal nadškof iz Ferrare: „To je naš sv. oče!“ Pij X. sam ni mislil, da bo izvoljen, kajti ko mu je neki prijatelj ob odhodu iz Benetk voščil srečo, mu je odgovoril, da je vzel vožnji listek tja insem. Iznenadila pa je izvolitev kardinala Sarto različne vlade, ki so se potegovale za druge kardinale, Rampollo, Oreglio, Agliardi itd. Proticerkveni časopisi trdijo, da je bil kardinal Sarto izvoljen papežem vsled svoje dobrodušnosti, da bodo valed tega

dosedanji cerkveni velikaši tem lažje nadaljevali dosedaj običajno politiko. Z druge strani se zopet zatrjuje, da Rampolla ne bo državni tajnik novega papeža, temveč nekdanji nuncij na dunajskem dvoru, kardinal Agliardi.

Za nas Slované je v prvi vrsti pomembno, kake misli je Pij X. glede naših odnošajev na pram rimski stolici. Nadejati se je, da bo stopal po stopinjah Leona XIII., kateremu je maral, kateri njegov in naš nasprotnik predhacoval preveliko ljubezen do Slovanov in njihovih pravic v cerkvi. Upajmo, da nam bo Pij X. dal, kar nam Leon XIII. ni še mogel dati, saj je bil kot beneški patrijarh obenem „primas Dalmacije“, slovanske Dalmacije, domovine in še sedanje trdnjave slovanskega bogoslužja.

Razmere pri ptujskem sodišču.

Zadnji članek glede razmer pri ptujskem sodišču, ki ga je prinesla „Domovina“, je zadel ptujsko gospodo precej občutno v živo maso.

„Ptujčanka“ je prinesla v zadnji številki odgovor, ki je gotovo, če ne sestavljen, vsaj in spiriran od enega izmed prizadetih gospodov. V tem članku se med drugim trdi: „Mi moramo zagotoviti, da se naši gospodje sodniki strogo drže obstoječih jezikovnih predpisov in da ne sme biti v nemškem (1) Ptuj drugih napisov napravljenih, kakor nemških.“

Ta trditve, če debela laž. Nobeden izmed teh sodnikov se ne drži strogo jezikovnih predpisov proti slovenskim strankam, če imajo te brez slovenskega odvetnika kaj v uradu opraviti. Od tod pa tudi izvira, da nobeno sodišče toliko ponesrečenih, da ne rabimo drugačnega izraza, razsodb in sklepov ne izda, kakor ravno ptujsko

LISTEK.

Čari.

Maloruski apisal Marko Vovčok.

I.

Živel je stari Kozak Zadorožko z ženo. Bog jima je dal sina in odgojila sta ga kakor sokola. Kako krasen Kozak je to zrastel. Kakšen je bil na konju v orožju in v vedenju, rekel bi viteški! A doma je bil proti vsem iskren. Očeta in mater je spoštoval. Stara sta se ga veselila in hvalila Boga.

Doživel je svoje življenje stari Zadorožko in Bog ga je pozval k sebi. Blagoslovil je ženo in sina, zapovedal jima, naj ne tugujeta, in zapal za večnost.

— Ne jokaj, mati! — je tešil Timoš staro mater.

— Dragi moj otrok, kako naj vstavim solze, če mi same iz oči vro? Z njim sem svojo mladost preživela, in sedaj mi je sojeno, da na stare dni osirotim. Kamorkoli pogledam, naj bo po hiši, po vrtu ali po dvorišču, vselej se njega spomnim.

— Meni je čas, da grem na delo, mati, reče Timoš. — Spremiti Vaš hočem do sosedne Hane, da se tu ne mučite.

— Dobro, sokol moj jasni! Pojdiva k Hani.

Hana je bila, kakor ona, tudi vdova; imela je hčerko edinico, zvali so jo Himo. Bila je krasna deklica, polna ko roža. Hima je odrasla skupaj s Timošem kakor sestra z bratom; skupaj sta se igrala, skupaj skakala, vse skupaj, vse lepo med seboj, in tako sta odrasla, verno se ljubeča.

Kadar se je zgodilo, da Timoš ni videl cel dan deklica, mu ni bilo nič prav; a ona je tudi preplakala solze, če ni videla črnookega mladeniča. Stari so dopustili:

— Naj se — so govorili — otroci ljubijo; morebiti ju bo gospod nekoč zvezal. Imeli bomo avatove.

Jeli bilo malo mladeničev, ki so hodili za Himo? Kakor je prišla na vrata, že so prišli, a ponosna deklica je šla mimo njih, niti očesa ni na nobenega obrnila. Njej je bil v mislih samo Timoš, njega pričakuje zjutraj in zvečer.

II.

Brez neurede ni na svetu; tudi Hime ni minila zla ura. Timoša ni bilo en večer, tudi drugi ne in tretji ne. Hima ni spala, nego hodila je po vrtu, gazila dišeče cvetje, ki ga je sama sadila in polivala; ni ji bilo mar za to, ker ji je velika tuga obvezala srce.

Začelo se je svitati, Timoš je šel po ulici, ravno proti svojemu domu, vesel.

Prišla je ona iz hiše in mu vstavila pot:

— Povej mi samo eno besedo — je rekla. Niti včeraj niti predvčeršnjim te ni bilo. Če si me pozabil, povej po resnici!

— Oj deklica — je rekel Timoš, — kako si me užalostila! Moram ti priznati, da ne bova nikoli svoja.

— Nikoli? Si-li našel drugo deklico, lepšo od mene? Te-li ona ljubi, kakor jaz? Povej mi, katera je?

— Ne jezi se na njo, Hima; to je tibi in dobra duša. Tudi sirota je.

— To je Olena Bordenovna! Ona? Torej k nje hodiš ti vsak večer? Jaz sem izplakala svoja oči, svet mi ni več ljub, a ti njo ljubiš! A kaj, menda misliš, da jo bodeš vzal?

— V nedeljo pošljem snoboka.

— Zakaj tako hitro? Morebiti ne boš sroččen? — Postužaj Timoš, zapusti mojo takmovalko, če ne se boš večno kesal!

— Zakaj naj jo zapustim? Zastonj izgubljam besede. Ne bom izdal deklice, dokler bodem živ, dokler bode solnce svetilo!

— Nočeš je zapustiti? Priznati, Timoš, in potem povej: je-li nočeš pustiti?

— Naj se mi oči zasipajo z vročim parom, če jo pustim!

— Bodemo videli.

Zginala je v hišo.

— Vražja deklica! — je spregovoril Timoš in se težko zamislil. In pride mu na misel

okrajno sodišče. Dokaz temu so različne interpelacije, ki so bile od naših državnih poslancev v državnem zboru stavljene.

Na te interpelacije so odgovori popolnoma izostali. To je kaj lahko razumljivo, saj nimamo že dolgo pravega justičnega ministra, sekcijski šefi in drugi ministerijalni uradniki pa nimajo odgovornosti nasproti državnemu zboru. Za kulisami pa simpatizirajo z uradniki, ki niso slovensčine nič ali nepopolno zmožni. Nizji uradniki smatrajo ta molk kot priznanje svojega strankarskega postopanja in ravnanja še tem brezbriznejše. Dokaz temu sledeči slučaj iz kazenskega oddelka.

Marija Klasinc v Spodnjih Jablanah gospodinja na majhnem posestvu svojega očeta. Imela je nekaj kur, ki so ji bile vse zaporedoma ukradene. Zadnji kuro je ukradel njen brat, oziroma njena svakinja Alojzija Klasinc, kmetica v Spodnjih Jablanah. Marija je začela svojo svakinjo dolžiti te tatvine. Alojzija je imela toliko drznosti in hudobnosti, da je šla radi te obdolžitve, ki je bila popolnoma resnična, tožiti h kazenski sodnji. Tožbo ji je sestavil znani dr. Jelovšek pl. Fichtenau, kakor se glasi njegovo ime, in h kateremu pridejo samo nemčurji in nekateri Slovenci dvomljivega značaja. Ali se je Alojzija Klasinc zanašala na jezikovno nesposobnost kazenskega sodnika, ni znano. Faktum je, da je njen zastopnik dr. Jellouschegg vložil ovadbo v nemškem jeziku in da se je tudi v tem jeziku obravnavalo, dasi ne zna ne ena ne druga ženska nemščine. Marija Klasinc je šla brez zagovornika k razpravi in bila obsojena na osem dni zapora, ker se sodnik dr. Torggler ni oziral na dokaz resnice, bodisi ker jezika ni razumel, bodisi iz drugih vzrokov, ki se lažje domnevajo, kakor razložijo. Faktum je, da sta si dr. Torggler in dr. pl. Fichtenau osebna prijatelja in da sta obadva istega političnega mišljenja.

Ta kazen je bila krivična, kajti Marija Klasinc je bila nedolžna.

Po prestani kazni je prišla Marija Klasinc k slovenskemu odvetniku ter mu zažele obrazložit. Ta je prosil za obnovo kazenskega postopanja, ki se je dovolila. Šele sedaj so se sprejeli in pripustili tisti dokazi resnice, ki bi se morali že prej izvršiti. Uspeh teh dokazov je bil, da je bil brat Marije Klasinc kakor tudi njegova žena Alojzija Klasinc obsojena radi tatvine kokoši, vsak na tri dni zapora, dočim je bila Marija Klasinc oproščena — seveda po prestani kazni!

Sedaj pa vprašamo: Kdo je odgovoren za to krivično sodbo? Mar ni odgovoren tisti gospod Torggler, o katerem je „Štajero“ kakor po navadi lagat, da zna dobro slovenski? Mar to ni tisti gospod dr. Torggler, ki je sin nadsvetnika v Gradcu in ki je po svojem prihodu lazil

okrog učiteljev okoliške šole v Ptuj, ter prosjačil, naj ga za majhen denar poučujejo v slovenskem jeziku, kar so pa ti odklonili. Čast jim! Mar ni odgovoren za to krivično obsodbo Marije Klasinc predsednik okrožnega sodišča v Mariboru, ki dopušča, da taki nezmožni sodniki v Ptuj poslujejo? Mar za take krivične sodbe ni odgovoren grof Gleispach, ki nastavlja samo svoje nemške kurzistovske protežirance, slovenske do mačine pa odriva?

Ta slučaj smo navedli danes, da si ga „Ptujčanka“ in „Štajero“ zapišeta za ušesa. Prihodnjič pa drugih takih slučajev. Slovenskim strankam svetujemo, naj ne hodijo brez slovenskih odvetnikov k ptujskemu sodišču, pa naj bodo tožitelji ali pa toženci.

Rojakom v prevdarek.

Smelo se upamo trditi, da Slovenci v nobenem tujem mestu, ne le v Avstriji, ampak sploh na celim božjem svetu niso do novejšega časa ponižnejše in boječnejše nastopali, nego v Gradcu, v drugem največjem slovenskem mestu.

To obnašanje pa ni bilo našemu narodu niti v korist niti v čast. Kako spoštovanje in mnenje pa morajo tudi imeti nasprotniki o nas, če vidijo, da se povsod v javnosti boječe sramujemo celo svojega materinega jezika. Imel sem večkrat priliko opazovati tudi bolj olikane Slovence, kako so kar prenehali z domačo govorico, če jih je le kak cestni pometač radovedno pogledal. Ni treba komu posebno ostrga vida, da ne bi tako rekoč kar čutil, kako globoko nas Slovence zaničujejo graški Nemci. „Windische Kriecher, Feiglinge, Duckmäuser“, takih in enakih izrazov kar dežuje po cestah, uradih, gostilnicah in drugod. In vse te žalostne razmere smo, kakor sem rekel, deloma sami zakrivali s svojim brezprimerno boječim nastopanjem.

Nemški narod je že po naravi tako brezobziren in egoističen, da se ga morejo manjši narodi le z enako brezobzirnostjo in največjo energijo ubraniti. So pa nekateri Slovenci, in sicer ne samo kaki „Beschwichigungshofräte“, ki menijo, da je prizanesljivost in odnehanje pa metno in — diplomatično. A kaj se! Ničesar Nemec bolj ne zaničuje, kakor malostnega nasprotnika, ki se ne upa vizirja odpreti. In prav ima!

Poglejmo le naše brate Čehe. Kaj so že vse dosegli s svojim neizprosnim nastopanjem in kaj smo mi dosegli s svojo diplomatičnostjo? Danes so Čehi odločilni faktor v Avstriji. Vse se jih boji od ministrskega predsednika pa do zadnjega nemškega poslanca najbolj irredentske barve. A tudi spoštujejo in obdudujejo jih danes tisti njihovi nasprotniki. Stari, neslani dunajski dovtipi o „pemskih Venceljnih“ kar nočejo Nemcem

več iz ust. Pametnejši velikonemški politiki celo svetujejo svojim avstrijskim bratom, naj se zlepa spravijo s Čehi, ker jim inace more še hujša presti. Enak strah in spoštovanje imajo Nemci tudi do Ogrov. Koliko krivic so le-ti že prizadeli sedmograškemu Nemcem in vendar so ostali v očeh mamke Germanije še vedno „viteški narod“. Mi Slovenci pa, ki se niti v sanjah nikdar nismo upali Nemcu skriviti lasa, moramo mirno prenašati, kako nas pitajo nasprotniki z najostudnejšimi izrazi zaničevanja. Kdaj nas bo srečala pamet, kdaj bomo že vendar odložili svojo ovčjo potrpežljivost? Vsaj nam še davno ni treba izzivati nasprotnika in si prizadevati nalik ljubljanskim Nemcem, z arogantnim nastopanjem za vsako ceno si priboriti venca (?) narodnega mučeništva. Zadostovalo bi, da se vsaj ne sramujemo javno pokazati svoje narodne zavesti.

Nad 20.000 nas je Slovencev v Gradcu, torej bi že lahko malo bolj čvrsto in močato nastopili. Kje pa je kaka oblast na svetu, ki bi nam mogla prepovedati javno občeati v materinskem jeziku? Kje je oblast, ki bi nam mogla prepovedati pohajati narodna društva? Bodi Slovenec delavec ali obrtnik, trgovec ali uradnik, nobenemu ni treba skrivati svojega narodnega prepričanja.

Smešna je trditev, da bi potem alaba predla temu ali onemu Slovincu, ki je nemški kruh. Ne le eden, sto in sto Nemcev mi je že hvalilo Slovence kot inteligentne, spretni in vztrajne moči. Nemški industrijalec in obrtnik sta prepraktična, da bi iz publega narodnega fanatizma odpustila ceneje slovenske moči in si naročila neprimerno dražje nemške. Tudi leži Gradec še preveč daleč od „rajha“, da bi bil tako neodvisen od slovenskih konzumentov. Koliko blaga se razpeča iz srednjega in gornjega Štajarskega po slovenskih krajih! Takó zatelebani pa niso pravi Nemci kakor tista nemščutarska svojat po spodnještajarskih mestih, da bi si iz golega narodnega sovraštva polgoma sami sebi izpodkopavali kredit pri nemških odjemalcih. Tudi ve vsak količkaj razsodni Nemec, kako težko de inteligentnemu človeku zatajiti svojo narodnost. Pošten Nemec ne bo zameril Slovincu, ako le-ta ne bo de skrivati svojega narodnega prepričanja. Ravno narobe. Še vgajala mu bo de njegova značajnost in odkritost.

Sicer se pa je tudi graškim meščanom vobče že precej ohladila tista svetovnoznana nemškoračikalna kri. Izprevideli so, kam je zabredla mestna občina valed slepega vavemškega fanatizma. Bridko se še vedno spominjajo, kolikokrat in kako so se jim že otepavali nesrečni dogodki za Badenijevu vlado.

Skrajni in obenem tudi ugoden čas je torej res za nas slovenske Gradčane, da se že prebu-

Olena, ki je bila tako krasna, kakor jasna zora, pokorna in tiha, kakor siva golobica. Spomnil se je nanjo in vzklíknil:

— Naj ne poznam miru, če te izdam, moja grlica!

III.

Odločil se je, v nedeljo poslati snuboka. Zgodaj se je začel z materjo posvetovati:

— Mati, je rekel, zaljubil sem se v deklico in jo hočem vzeti. Blagoslovite me!

— Naj te Bog blagoslovi, moj sin! Oženi se, moj sokol! A katero hočeš vzeti? Himo?

— Ne mati, Oleno Bordenovo.

— Oleno? A jaz sem se nadejala, da vza meš Himo. Krasna deklica je in mene spoštuje. Ali kaj govorim: če hočeš Oleno, vzemi jo; meni bo vsaka sinova draga, če bo de tebe ljubila, moj sin!

Poslali so snuboka in zaročili mlada.

Začela je o tem stara Hana in je rekla svoji hčeri:

— Glej, hčerka, ni bilo sejeno, da bodeš Timoševo ženo. Ali jaz sem mislila, da vaju bode v jeseni poročili.

— A kaj je na svetu gotovo, mati? je odgovorila turobno Hima.

— Ne žaluj, hčerka! Tudi za tebe se najde lepši. Ti si še hvala Bogu mlada in krasna, kakor jabolko.

Zvečer je šel Timoš k svoji deklici. Vesel je bil in zadovoljen, tudi svet mu je lep; a glej, pred njega je stopila Hima, mrka, blede, in vprašala:

— Joli bodeš pustil, ali ne?

In on se je komaj ovestil in odgovoril:

— Bog s teboj, nerazumna deklica! Ali ne veš, da sem se že zaročil?

— Jeli ne bodeš pustil, te vprašam?

— Rajši bi umrl, nego brez nje živel.

— Jeli to tvoja zadnja beseda?

— Zadnja. Ne pustim je.

Drugi dan je prosila Hima mater:

— Mati, naj grem k teti v goste.

Teta je živela v drugi vasi, a ne daleč.

— Pojdi hčerka, pojdi, morebiti si utešiš svoje srcece.

Spremila je hčerko do vrst.

Ali Hima ni šla k teti, ampak v divjo šumo, kjer je vedela za drugo teto. Videla je ni nikoli, ali ališala je, da živi v tej šumi stara čarovnica. Te je sedaj potrebovala Hima.

Prišla je v šumo; zelena, je gosta, ne moreš ji skozi pogledati, temno je v njej. Ozrla se je in solnce je stalo že nizko, nebo je začelo rumeneti.

Hodila je po šumi in poslušala. Če je hodila dolgo ali ne, tega ni vedela niti sama. Kar zagleda dva hrasta in med njima sedi stara žena.

Himi se je zmračilo pred očmi in čarovnica je vprašala:

— Po kaj si prišla, draga deklica, tako mlada in tako krasna?

— K Vam sem prišla, da mi pomorete.

Povedala ji je nesrečo.

In čarovnica je rekla:

— Če hočeš, jaz te naučim.

— Naučite me — zaprosi Hima.

Čarovnica vzame nož in nekako začarano pero.

— Daj mi levo roko, deklica.

Ona jo je dala.

Ko se je zablišnil ostrí nož, je kapnila rdeča kri iz prsta. Čarovnica je namočila pero v kri in spregovorila:

— No sedaj pojdi. Kar hoš hotela, to hoš storila s svojim sovražnikom.

Hima je šla iz šume.

Solnce je že zahajalo. Hima je čutila v sebi nadčloveško moč. Spramenila se je v lastovico in letela. Priletela je do vasi in že je bil večer. Lastovica se je spustila na zemljo in se spremenila v staro ženo ter chala pod Oleninim oknom. Gledala je: Olena je sedela med tovaršicami, kakor polna rože, krasna in srečljiva. In mlade tovaršice so rožila okoli nje, kakor alata čebelnice; posadila so okoli nje, in Olena se čela vseh.

Pogledala jih je Hima, in srce se ji je pretrgalo.

dimo iz narodne zaspanosti. Dajmo dober vzgled in moralčno podporo tisočim Slovincem, ki prihajajo vsako leto iz vseh slovenskih pokrajin v štajarsko metropolo. 99 odstotkov se jih vedno izneveri našemu narodu in to le v sled naše brezbrčnosti. S tresočimi koleno in šklepetajočimi zobmi pride Slovenec sem v Gradec. In ni čudno! Tolikokrat je že čital ali slišal, kako huda prede tukaj Slovinci in kako slovenožrci so Gradčani. Kaj čuda, ako se mu narodna zavest zmehta kakor vosek. Izginiti mu mora pa popolnoma, ko vidi, kako klavirno ulogo igrajo v resnici njegovi rojaki. Društveno življenje slovensko v Gradcu še skoraj iz povelj ni prišlo. Društvi „Naprej“ in „Domovina“ — o drugih ne morem niti govoriti — imata v primeri z 20 000 graških Slovincem tako smešno neznačilno število članov, da se lahko Slovenci v dno duše sramujejo. Pa še med temi je dosti „modernih“ (sit venia verbo) Slovincem, ki so prepričani, da so že „domovino rešili“, če plačajo prvega 30 novčičev, krono ali pa celo — goldinar člana rine, se pa sicer celi mesec še ne zmenijo za društvo. In vendar, kakega pomena bi bila lahko narodna društva za okrepilo slovenskega življa v Gradcu!

Slovenci bi se med seboj spoznavali, izprevideli bi, da nas je res impozantno število in rastla bi narodna zavest, narodni ponos. Novodolli rojaki bi se ne čutili več osamljene, saj bi jih bratake roke takoj gostoljubno sprejele in jim v sili tudi radovoljno pomagale. Seveda bi društva ne smela več živovariti, ampak — živeti.

Slovenci smo ljudje, ki se drug drugega sramujemo. Zakaj je vse to pri Čebih drugače? Videl sem na lastne oči, kako se je češki uradnik javno na ulici prijazno pomenkoval s slovaškim piskrovezcem in se slednjič s krepkim „Na zdar“ ločil od njega. To pač ni bilo nič smešnega, niti ponižujočega. Vsa v tujini bi ne smelo biti v narodnem oziru nobenega stanovskega razločka med nami.

Društva morajo živeti in se krepko gibati. Treba nam je graških Slovincem manj večjih in več manjših veselici in zabav, ki bi se dale z manjšimi stroški prirejati. Vsakega odiranja, četudi v narodne svrhe, se je na veselicih strogo izogibati. Namen veselice naj ne bode, da si pridobi društvo toliko in toliko dobička, temveč, da se ponudi tudi manj premožnim Slovincem mnogo prijetne, cene zabave med domačimi ljudmi, med rojaki. Celo gledališke igre, zvezane s tamburanjem, petjem in prosto zabavo bi se lahko prirejale proti nizki vstopnini, kakor je to pokazalo društvo „Domovina“ z uprizoritvijo burke „Doktor Vsesnal in njegov sluga“ kot prve slovenske predstave v Gradcu. V poletnem času prirejati bi se pa skupni nedeljski izleti v krasno okolico. Izletom slovenskih društev bi se

gotovo čimdalje več udeležnikov pridruževalo in to tem rajši, ker bi za zabavo lahko skrbeli manjši pevski in tamburaški zbori. Prvi korak je že narejen. Napravilo ga je zopet društvo „Domovina“. Društvo je priredilo izlet na Ries, ki se je imenitno obnesel. Želeti je, da bi društvo prav pogosto priredilo take skupne izlete. Na celim potu nisimo doživeli niti najmanjšega izzivanja in vse se je izvršilo gladijnim potom. Nasprotno. Obilno ploskanje mnogobrojnega nemškega občinstva je pričalo, kako zelo jim je ugajala naša pesem. Dal Bog, da bi mlado društvo šlo vedno tako neustrašeno dalje. Led je prebit, prvi korak storjen, in to je mnogo. Imel bi le še eno iskreno željo, da bi se tudi društvo „Naprej“ začelo živahneje gibati in prirejati podobne izlete!

Prepričan sem, da ogromna večina Slovincem v Gradcu niti ne ve, da eksistuje sploh kako društveno življenje v glavnem mestu štajarske. In kako naj tudi ve, ko nobeden ne bere slovenskih časopisov in nobeden celo leto in dan nikjer ne sliši slovenske besede. Po omenjenih društvenih manjših veselicih in izletih, na katerih bi seveda vsi udeležniki morali le slovenski govoriti, bi pa sčasoma vendar tudi širji sloji graških Slovincem izvedeli za naša društva, in se začeli zanimati za narodno gibanje. Seveda vsaj nekaj prave požrtvovalnosti moramo graški Slovenci že pokazati, če hočemo iti sploh naprej. Imeti na mesec ali na leto toliko in toliko dohodkov, od teh vreči par kronic „domu na altar“, potem se pa vleči na „medvedovo kožo“, in se pustiti zmerjati „narodnega prvaka“, to je lahka, komodna stvar. Kamen sprožiti na vrhu hriba, to tudi ni posebno težka stvar. — Nemci menda niti ne vedo, da žive tudi Čehi v Gradcu in vendar so nam ti v vsakem oziru že daleč naprej. Imajo telovadno društvo, prirejajo pridno izlete, zabave in celo igre. Slovenci pa, ki nas je gotovo 40 krat toliko, moramo seveda — dramati. Neumevno res, ko pa baje store vsi Slovenci svojo dolžnost.

Hm! Če bi bilo le res!

Celjske in štajarske novice.

(Vabilo) k izvenrednemu občnemu zboru „Celjskega Sokola“ dne 8. avgusta t. l., ob pol 9. uri zvečer v čitalniški dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Spored: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti. Odbor.

(Celjska narodna godba) priredi v soboto 15. t. m. na dvorišču „Narodnega doma“ v Celju koncert z obsežnim in izbranim vspešdom. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina je 30 vinarjev. Podporniki godbe so vstopnine prosti. Natančni vspešni se objavi pozneje. Odbor.

(Sodne neprilike) Ko sem bil pred tednom dni v Gotovljah, mi pokazata dva delavca neko razsodbo, ki je pa bila v nemščini spisana. Dobil sta vsak en eksemplar obsodbe ter me prosila, da jima raztolmačim vsebino, kar sem tudi storil. Obenem sem pa nasvetoval, da obsodbo nazaj pošljeta, kar sta mi tudi obljubila in mislim, da sta tudi storila, češ, da je ne razumeta. Podpisan je bil pa sodni tajnik Markhl. Ker sem ravno čital v „Domovini“ sličico o njem, prosim, porabite tudi slučaj, kako se ljudi obsoja, ne da bi imeli pojma o svoji obsodbi. Dotičnik je namreč res mislil, da je oproščen, ker ni pričakoval obsodbe ter živel dva dni v tej zmoti, dokler ni naposled slučajno na mene naletel. Če se pomisli čas, katerega se izgubi, da se razsodba dvakrat piše, najprej nemški, potem slovenski, drugi nepotrebno delo pri pošti in pa neprijetnosti, katere ima prejemnik razsodbe, ker si mora šele tolmača iskati, katerega pa pri nas ne najde tako lahko, kar se vidi iz tega, da 2 dni ni vedel, kaj ima v roki, človeka res nevolja obide, če ne več. Proč s takimi uradniki in ne smete poprej mirovati, da jih spravimo. — Druga sličica: Eden izmed naših delavcev ima zapuščinško razpravo v Rogatcu. Povedal mi je, da je pred kratkim časom že enkrat pozvan tja tudi prišel iz Ptuj v Rogatec sedem ur daleč. A ko pride tja, se mu reče, da danes ni razprave, ker so pozabili tudi drugim dostaviti pozive k razpravi. Dotični siromak je izgubil en dan in ne samo, da nič zasluzil, ampak še imel izdatne stroške, kar si je moral zaradi bolehnice žene najeti voz. Kdo mu jih boče povrnil? Ko je vprašal nekega odvetnika, če se ne more prisiliti, da mu jih sodnija, ki jih je zakrivila, povrne, je isti rekel, da se sodnije ne da tožiti. Naši spodnještajarski nemški sodniki se morajo pač bolj za politiko brigati, kakor za vestno uračevanje. Ko bi pač hotel Körber to izvedeti!

(Hitrost c. kr. pošte) je včasih v resnici takšna, da je človek kar pojmiti ne more. Tako je n. pr. oddalo več udeležencev veselice pri „Cestnem Jožeku“ razglednice, naslovljene v Celje, v poštni nabiralnik na šentjurskem kolodvoru. To je bilo v nedeljo zvečer. In čujte in strmite nad hitrostjo c. kr. pošte — razglednic v torek zvečer še ni bilo v Celje. Torej iz St. Jurija, od koder se pride v dveh urah brez vsakega napora v Celje, rabijo poštne pošiljateljce več kot dva dneva. Radovedni smo, kaj je neki krivo tej polževi počasnosti c. kr. pošte. Morda slovenski na slovi? V dobi enakopravnosti vseh jezikov v Avstriji je kaj takega prav lahko umljivo!

(Jezikovne razmere pri celjskem okrožnem sodišču) Dolgo časa smo se pritoževali, da nam prihajajo od tukajšnjega okrožnega sodišča skoraj vse razsodbe v naših tiskovnih zadevah edino le v nemškem jeziku. Ker nam vračanje

Šla je v hišo; pozdravili so jo vsi in vprašali: odkod? A ona je odprla okno, vzdignila sredi sobe roko in rekla:

— Poleti, ti mlada, kakor ptica, in ve druge zanjo! Letajte in cvrčite!

Kakor je izustila te čarovniške besede, so poletele vse skozi okno, ena za drugo. Olena jih je peljala.

5

Koliko je bilo joka, govora in straha po vsej vasi.

Deklica ni! Izginile so, kakor bi jih zemlja požrla! Timoš je hodil okoli, od tuge se ni mogel nikjer umiriti; šel je iz ene ulice v drugo, in Hima stoji na vratih; on jo je pogledal in zasintil njen čar.

— Vraža deklita, — je rekel, — prerokovala si mi zlo! Dal Bog, da ne dočakaš nikoli vesele ure!

Minilo je leto.

Nekoč je Timoš prosila mati:

— Moj sin! Oženi se, moj golob! Zakaj pri meni veniš? Razveseli mene starko, da doživim v veselju, hvaleč Boga in tebe, moje deta!

— Stara moja mati! Težko mi je, oženiti se. Ne najdem druge tovarišice, kakoršno sem nekda imel.

— Vzemi Himo, sin! To je dobra deklita, in kako mene spoštuje! Obdaril jo je Bog z vso srečo! Pa tudi tebe ljubi!

— To je moja največja sovražnica! Ona me je storila nesrečnega.

— O moj dragi sin! Kaj se tega spominjaš! Vse je božja volja! Kar ti je rekla deklita v žalosti, zaradi tega se ni to zgodilo, marveč ti je bilo sojeno.

Začela ga je pregovarjati s solzami in naposled ga je pregovorila. Kozak je privolil, izprosil si Himo in se z njo oženil.

Dočakala je stara einaho in ni se mogla na njej navesti: Tako je bila pošušna. Nprestano se je vrtela okoli Timoš, ni ga puščala iz oči, čeprav je bil vedno mrk in temen.

VI.

Sedela sta nekoč v vrtu. Ona mu je gledala v oči, a on je povesil glavo. V tem sta začela cvrčanje. Pogledala sta in nad njunima glavama so se vile ptice, a ona je krožila višje od drugih nad Timošem.

Žena ga je prišla za roke:

— Ustrelj to ptico, Timoš, mu je rekla in obledela.

— O zakaj naj jo ustrelim to nedolžno ptico?

— Ustrelj jo Timoš! Ustrelj dragi moj, ga je prosila ona.

— Ne ustrelim jo; škoda je, da govorim.

— Nočeš? Ti se ne brigáš za to, česar te prosi žena, ker je ne ljubiš! — je spregovorila Hima, in solza mu je padla na roko in ga palila kakor ogenj.

— O žena, je rekel Timoš, ti imaš ognjene solze!

— Ker so gorke, Timoš! Ali sem jih malo izplakala?

In zopet ga je začela prositi, naj ustrelj ptico. No, on je ni poslušal.

— Pojdi, je rekel, — pojdi, zli in lahko-umni stvor!

Ona se je obrnila in odšla.

In ptica se je vedno nižje spuščala k njemu. Timoš se je čutil, tako mu je bila mila ta ptica, da ni niti oči od nje obrnil. Spomnil se je nečesa in solze so mu prišle v oči. Padel je na zemljo in jo orosil s svojimi solzami. Začel je, kako nekaj šumi. Črni gavran je razprl ptice in pogajal najkrajnjejšo. Timoš je skočil ves iz sebe, zagrabil puško in ustrelj gavrana; a to ni bil gavran, nego njegova mlada žena; izpod leve roke ji je brizgala kri, a v čelni je držala njegovo preljano drago — mrtvo.

Oleno so pokopali kraj cerkve pod vilajo in kò so privzeli krsto, so prišle male ptice in žalostno cvrčale.

Timoš se ni dolgo smotal po svetu: taga ga je vzela. Hila se je razvalila, dvorišče se je razraslo s trnjem, vrt je umahnil in globoki atadenec se je razvil. Vse se je v mahom obrnilo in s prahom prekrilo.

istih ni nič pomagalo, smo jih zbrali cel kup in jih poslali pravosodnemu ministarstvu, da nam pomaga do naše pravice. In res, dobili smo sledeči odlok, ki ga prijavljamo doslovno: „Praes. 1836/25 a/3. Naj sprejme uredništvo „Domovine“ v Celju Vsled ukaza c. k. pravosodnega ministerstva z dne 11. Julija 1903 št. 15050/3 se uredništvu naznanja, da se je čez pritožbo z dne 26. marca 1903, v kolikor je ista naperjena zoper nevstrezajoči način rabe jezika, ukrenilo, kar je potrebno. Predsedstvo c. k. okrožnega sodišča v Celju dne 17. julija 1903 Reitter“ (l. r.). — Dobili smo ta odlok in smo pričakovali odslej slovenskih odlokov, ali te dni smo zopet prejeli od c. k. okrožnega sodišča v zavistju z nemškimi naslovom nemški odlok, s katerim se potrjuje razsodba okrajnega sodišča v neki tiskovni zadevi. Radovedni smo res, kdo tu „farba“, ali c. k. pravosodno ministarstvo, ali c. k. okrožno sodišče v Celju, ali kdo drugi, kajti čemu ukaz pravosodnega ministerstva glede „nevstrezajočega načina rabe jezika“, ako ostane stvar pri starem. Mogoče je le, da je okrožno sodišče dobilo zasluzeno zaupnico od ministerstva, pa se ne briga zanjo, ali je pa sploh ni dobilo, kajti iz onega diplomatskega „ukrenilo, kar je potrebno“, se ne da čisto nič izpoznati. Pa naj bo, kar hoče, vsi nemški odloki, c. k. sodišč celjskih bodo romali k pravosodnemu ministarstvu na Dunaj. Radovedni smo, kdo se bo prej naveličal.

(Dobrosrčnost naših mestnih očetov) se zrcali lepo v teh-le besedah, ki jih je govoril neki veljavni odbornik pri neki občinski seji: „Torej, kakor rečeno, stare bajte in hiše vse pokupiti in podreti, uboge ljudi pa iz mesta — zagnati!“

(Provociranje z nagrobnim vencem.) Preteklo nedeljo, ko je odhajal „Celjski Sokol“ na veselico v Št. Jurij, nosila je trojica pisarjev c. k. sodnije (Pugmeister, Pfeifer, in Tatschek) nagrobni venec s frankfurtskim trakom na grob nekateri umrlemu celjskemu magistratnemu uradniku. Ko so omenjeni gospodje uslužbenici naše okrajne sodnije v Štorah izstopili, jim njihov „nemški“ ponos ni dal miru, da bi šli mirno z vencem naprej, kamor so bili namenjeni. Njih najnujnejši posel je bil, da so navzoče Sokole s hajljanjem izživali ter jim ostentativno frankfurtski trak kazali. Glavni namen tega traka je bil itak izživanje Slovencev, čemur se nikakor ne čudimo, pač pa se čudimo, da smejo storiti kaj takega uslužbenici c. k. sodišča, da se upajo taki ljudje izživati z veleizdajskimi trakovi. Seveda Nemci smejo vse.

(Pot od „Skalne kléti“ v mesto) je začela biti nevarna, kakor nam poročajo nekateri gosti omenjene gostilne, ki so se vračali prošlo soboto zvečer v mesto. Kar naenkrat jih je namreč obsula toča kamenja, ko so prišli do Voglajne. Sicer se da nekoliko sumiti, nekateri celo trdijo, da si upajo javno imenovati krivca, ali najsi bo kakor hoče, taka pobalinstva so vredna, da se jih najstrožje obsodi in naj jih provzroči kdor hoče. Prvič gotovo ni nikomur ljubo, da se mu zabrani s frččim kamenjem nadaljna pot, ne glede na to, da kak kamen tudi lahko zadene, drugič pa odvraca taka dvomljiva zabava goste od najprijetnejše gostilne v najbližji mestni okolici. Za danes še ne imenujemo imen, pač pa bi bili v bodoče v korist javni varnosti prisiljeni to storiti, naj bo krivec, kdor hoče. Ljudje, ki na tak način kažejo svoje junaštvo, zaslužijo, da se jih počteno okreca, in to bomo mi tudi storili!

(Slovenska okoliška šola v Celju) je dala letos pri sprejemnem izpitu v juliju 27 učencev za slovensko celjsko gimnazijo. Vsa čast vrlim gg. učiteljem, ki tako vrljo skrbijo za narastek slovenske inteligence! Naj bi jih vsi gg. učitelji na deželi posnemali ter akrebili za to, da pride čimvečje število dobrih učencev v arednje šole. Ako bi vsi gg. učitelji storili v tem oziru svojo dolžnost, potem bi pač kmalu prenehale pomanjkanje slovenskih uradnikov in druge slovenske inteligence. Kakor ališimo, se boče letos tudi na mariborski gimnaziji za prvi razred otvorila paralelka, dočim je obstala taka na celjski gimnaziji že lansko leto. Kdor torej le količkaj premore, naj da svojega sina študirati!

(Učiteljske vesti.) Nadučitelji so postali gg. učitelji: Simon Bezjak pri Sv. Tomažu; Rudolf Kocmut od Št. Vida pri Ptuj pri Sv. Barbari v Halozah; Ivan Šerbak iz Kostivnice v Šmartnem na Pohorju in Matej Dedič v Bočni pri Gornjemgradu. Učitelja-voditelja sta postala gg. Josip Lener na Paki in Ivan Mohorko v Št. Jerneju nad Muto. Definitivni so postali g. Avgust Lah od Sv. Antona v Slov. Goricah za štirirazrednico v Ljubecni in gospici Karolina Krajnc pri Sv. Barbari v Halozah in Roza Pirkovič, doslej v Polhovem Gradcu za Ljubecno. Kot učiteljica ročnih del je nameščena v Rogatcu gospa Irena Wretzl. Premeščen je g. Edvard Blenk iz Čadrama k Sv. Benediktu v Slovenskih Goricah, upokojen je g. Franc Serbec, nadučitelj v Spodnji Kongoti.

(Za vojaške novice.) V zmislu § 125:4 voj. predp. I. del se je pri porazdelitvi vojaških novincev po nabornih okrajih žrebno število 1144/I (I. letnega razreda) določilo kot začasno končno število za redno vojsko in žrebno število 501/II (II. letnega razreda) kot začasno končno število za deželno brambo. Vsi oni s pridržkom namembe in porazdelitve v vojaške potrjeni novinci I. letnega razreda, ki imajo nižji žreb nego 1144, so namenjeni za redno vojsko, vsi oni I. letnega razreda, ki imajo višji žreb nego 1144 in pa vsi II. letnega razreda do žrebne št. 501 so namenjeni za deželno brambo, vsi ostali pa za nadomestno rezervno. Ta porazdelitev ni stalna, temveč se bodo nadomestni rezervisti v redno vojsko ali v deželno brambo porazdelili, ko se bo vojaški kontingent (število) obračunjeval, in se bodo pri tej priložnosti slučajni primanjkljaji v številu novincev pokrivali na ta način, da se premestijo nadštevilniki, kakor se naprej vrstijo v redn, ki ga je določil žreb.

(Slavohlepni samomorilec.) Oni Kavčič, ki je hotel po svoji smrti na ta način slaven postati, da se je v nedeljo v Št. Juriju ob navzočnosti ogromne množice pri veselici ustrelil, sklenil je bil že pred enim tednom, to storiti. Celi teden je že pravil po Ljubljani, da pojde v nedeljo v Št. Jurij k veselici, da se pa nikoli več ne vrne. Vzrok baje je bila neka tožba, katero je imel s svojo sestro in katera je končala za njega neugodno.

(„Kistihant“.) Ta spačeni nemški pozdrav rabijo slovenski šolski otroci na Dobrni pri pozdravljanju tujcev, dasi niti ne vedo, kaj ta beseda pomeni. Potem se pač ni čuditi, ako tujci res mislijo, da je Dobrna nemška. Mi bi jako radi vedeli, kdo otroke uči tako pozdravljati.

(Iz Polzele.) Polzelska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je v nedeljo zopet, v tretje leto, nastopila z veselico, katera se je, kakor vse doslej, obnesla res sijajno. Vsaka točka spreda je nudila nov užitek mnogobrojnemu občinstvu, ki je prišlo od vseh strani savinske doline. Posebno nas je veselilo, ko smo videli zbranega toliko kmetskega ljudstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo sporedu. Prva točka spreda je bil nastop šostanjskih tamburašev, ki so dragevolje prihiteli sodelovati in so največ pripomogli k lepemu uspehu. Že točka sama na sebi. — Vogričev potpourri „Slava Prešernu“ — je bila nekaj posebnega, očaralo naravnost pa nas je dovršeno igranje. Nato je sledil žanski zbor „Slovenskim mladencem“ in po zopetnemu nastopu tamburašev igra „Sv. Elizabeta“. Kaj na, rečemo o igralkah in igralcih? Občinstvo jim je z burnim plaskanjem pokazalo svoje priznanje. Po sporedu se je vršila v gostilni A. Cimpermana živahna prosta zabava. Pesem se je vršila za pesmijo, in židane volje smo se ločili pozno zvečer. — Dolžnost nam je, da izrečemo na tem mestu posebno zahvalo gg. tamburašem in našim domačim igralkam in igralcem, pa tudi vsem dragim gostom. Posebno se nam je zahvaliti tudi g. J. Žiganu, ki je — kakor vedno — s svojo požrtvovalnostjo omogočil našo veselico, ki je sijajno pokazala, kak svez narodni duh veje na Polzeli, ki je pokazala vsej gnili nemškutariji, da zaman skuša dvigati glavo, da zanjo ni prostora pri nas.

(Novaštifta pri Gornjemgradu.) Silno deževje dne 30. in 31. julija je provzročilo čbilo škoda, ki se ceni na več tisoč kron. Naredilo se je mnogo plazov v gozdih in na poljih, odneslo

skoraj vse mostove, brvi in jezove ter gradivo uničilo ali pa Bog ve kam odneslo. Na mnogih njivah so pridelki popolnoma uničeni, njive in travniki poškodovani, tako da več let ne bo nikakšnega pridelka. Ljudstvo je nagle pomoči silno potrebno.

(„Na pragaraki pošti“.) Na našo notico pod tem naslovom smo dobili od tajnika pragarake postaje in pristava južne železnice dolgo-tvezno poročilo, v katerem se pere najbrž na migljaj in željo ali celo zapoved prizadetih pragarake Nemce in nemčurje. Mi bi mu sicer prav radi verjeli, da je vse res, kar piše ali slučajno smo precej dobro obveščeni o vseh pragarakih zadevah in zato ne moremo vsega kar tako tja vendan verjeti, dolžni pa tudi nismo priobčevati stvari, o katerih smo povsem ali pa vsaj deloma prepričani, da ne odgovarjajo resnici. Ako se kdo čuti po krivem prizadetega, o gosp. tajniku nam niti na misel ni prišlo, da bi se izpodtikali nad njegovo „mirno odločnostjo“ v narodnem vprašanju, naj se dotičnik sam obrne na nas s popravkom v zakonu odgovarjajoči obliki. Gosp. tajnik nam piše, da naj se naš dopisnik ne briga za zadeve, katerih ne pozna, — naš dopisnik bi morda lahko rekel gosp. tajniku, da naj se ne praska, kjer ga ne arbi.

(Na Spodnji Polakavi) v slovenjebistriškem okraju se ima, kakor se nam poroča, v nedeljo, dne 16. avgusta popoldne ob 3 uri v gostilni g. Dragotina Hrastnika vršiti veliko politično zborovanje. Poročala bodeta oba poslanca, namreč g. prof. Robič in poslanec Roškar; poleg tega je na dnevnem redu za ondotne razmere velepomembna točka: Zakaj zahtevamo narodne šole? govori dr. Vekoslav Kukevec. Ko dobimo natančnejši spored zanimivega zborovanja, ga objavimo. Vrše se tudi dogovori s slovenjebistriškim pevskim društvom, da se po zborovanju priredi prijetna zabava. Želimo le, da se začne povsod na periferiji slovenjebistriškega okraja krepko narodno gibanje.

(Shod državnozbornskih in deželnozbornskih volilcev) bode v Majšpergu, v sodnem okraju ptujskem v nedeljo, dne 16. avgusta popoldne. Govoril bo državni poslanec g. dr. Ploj.

(„Štajerčevi“ inserati.) Največ inseratov „Štajercu“ daje ptujski tvrčka „Brata Slawitsch“. Skoraj na vsaki strani tega lističa ponujata „brata Slawitsch“ svoje ceno blago, kakor spodnje hlače za 40 in 50 kr, vonsčke za otroke itd. Slovenski kmetje pa pravijo, da dobro blago se samo hvali. Kar pa „Štajerc“ hvali, pravijo, gotovo ni dobro. Tudi znani podžupan ptujski Franc Kaiser priporoča „Štajerčevim“ bralcem svoja različna šganja. On mora gotovo vedeti, da je med „Štajerčevimi“ bralci največ „šnop-sarjev“. Podžupan ptujski skrbi torej svojim pri-stašem za „šnopa“, župan ptujski Ornig pa za „žamije“. Zdaj pa naj kdo reče, da ta dvornata prijatelja Slovencev.

(Sv. Miklavž pri Ormožu.) Veselica, katero je priredilo slovensko pevsko društvo „Zvon“, s sodelovanjem ljutomerskih tamburašev dne 2. avgusta t. l. je nad vse pričakovanje izvenredno dobro izpadla. Od vseh sosednih krajev so radostno prihitali rodoljubni Slovenci, da vidijo napredek do sedaj zapuščene gorske vasi. Vse spored je bil spretno sestavljen. Razveselili smo se ob petju molkega in mešanega zbora in ob vrlim tamburanju neumornih Ljutomerčanov. Gledališki igri „Šnubač“ in „Eso uro doktor“ sta bili z gotovo dceršenostjo igrani. Ko je bil spored končan, zbralo se je ljudstvo na vrtu gostilničarja g. Simoniča, kjer je med petjem šaljiva pošta in bitka s konfeti mnogo zabave in smehu povzročila. Šele pozno, ob krasnem luninem svitu, se je razšlo občinstvo s splošno zadovoljnostjo na razne strani. In kdo je povzročitelj tega veseliga napredka? Bradvomabno zaluzi tu vso čast in hvalo požrtvovalni gospod učitelj Vrščič. Komaj je lansko leto nastopil službovanje, že je pričel z vso vnezo in neumornim trudom probujati ljudstvo. Vsa čast mu! Upamo, da se še večkrat snidemo v probujenem Sv. Miklavžu! Bog živi vse neustrašene zavedne rodoljube!

Razglas

o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo
o. kr. kmetijske družbe kranjske v
Ljubljani.

Meseca oktobra se odpre šest letni tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom uč. gg. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako veščajo v gospodinjstvenem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditve nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 28 K., ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti seboj).

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim naložijo, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, katerim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru o. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklince, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prošilke iz drugih dežel.

Glavni odbor o. kr. kmetijske družbe kranjske.

Društveno gibanje.

(„Zveza slovenskih posejilnic“) vabi na izvenredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 8. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Celju. Dnevi red: 1. Prenaredba društvenih pravil v skladu z zakonom od 10. junija 1903, drž. zak. št. 133. 2. Osnovne denarne centrale za v „Zvezi“ stojiče zadruge. 3. Razni nasveti. V Celju, dne 31. julija 1903. Mihael Vošnjak, predsednik. Franjo Jošt, tajnik. Opomba. Pri občnem zboru ima vsaka v „Zvezi“ stojiča posejilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenosti. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v „Zvezi“ stojiče posejilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

(Žalaki diletantje) priredijo v nedeljo, dne 9. avgusta 1903 v dvorani gosp. Fr. Hodnika veselico, pri kateri se uprizorita veseligr „Matec“ in „Kje je moja?“ Slov. pev. društvo „Edinost“ v Žalcu nastopi s štirimi moškimi zbori in učiteljski zbor poje dva mešana zbora. Med točkami in pri prosti zabavi svira oddelček narodne godbe. Vstopnina: od 1.—4. vrste 1 K. 30 vin, od 4.—8. vrste 30 vin, ostale 60 vin.; stojišča 30 vin. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen ubogim

žalskim šolarjem, upamo, da se vsi prijatelji mladine udeležijo te veselice. Osebnost vabila se ne bodo pošiljala. K obilni udeležbi vabijo žalaki diletantje.

(Hmeljarsko društvo v Žalcu) priredi dne 9. avgusta t. l. po popoldnevni službi božji v Spod. Gorčih na dvorišču g. Flor. Raka shod po že znanem sporedu. Poučljivi govor naj bi prišlo poslušati vse — mlado in staro.

Društveno vodstvo.

(Slovensko pevsko društvo „Vraska Vila“) priredi dne 9. avgusta 1903 ob 3 uri popoldne na vrtu gospe Šentakove na Vranskem zabavo s petjem in godbo. Vstopnina 40 vin. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Veselica rajhenburških dijakov) dne 9. avgusta se začne točno ob 4 uri popoldne, ne pa ob pol 8. uri zvečer.

(Bralno društvo „Mir“) pri Veliki Nedelji vabi na veselico, katero priredi s pomočjo domačega pevskega in tamburaškega zbora dne 9. avgusta 1903 v šolskih prostorih po večernicah. Na sporedu je petje, tamburanje, igra „Kmet Herod“ in prosta zabava v gostilni gosp. Ivana Goričana. Vstopnina: sedeži za osebo 60 vin., stojišča 20 vin. Ker je čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo. Pridite rojaki mnogoštevilno, ker sveta dolžnost nam je probujati ljudstvo! Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

(Kmetijsko društvo Lešnica in okolica pri Ormožu) zboruje dne 23. avgusta t. l. in sicer v šoli runečki s sledečim sporedu: 1. poročilo predsednika. 2. Gozdni škodljivci, najvažnejša postavna določila glede pravic in dolžnosti gozdnih posestnikov, umno pogozdovanje; predava g. o. kr. gozdni nadzornik pl. Žhuber. 3. sprejem novih udov in poročilo denarničarja. 4. Poročilo predsednika o ustanovitvi društvene narodne knjižnice; volitev knjižničnega odseka. 5. Predlogi. — Gostje dobro došli. Začetek točno ob 2. uri popoldne. F. Vabič, predsednik.

(„Murski Sokol“ v Ljutomeru) Rojaki! Dne 15. avgusta 1903 ima „Murski Sokol“ svoj ustanovni shod. K temu shodu, kateri naj pokaže, da Mursko polje in Slovenske gorice visoko dvigata zastavo narodne zavednosti in narodnega napredka, vabimo vas vse slovenske rojake brez razločka stanu in starosti in brez razločka političnega naziranja. To je info le častno in ne protinacionalno. Pridite torej vsi, ki imate pošteno slovensko srce, pridite vsi, ki ljubite svoj materni jezik in krasno našo domovino, vsi nam boste kot bratje snako dobrodošli. Ustanovni shod se bo vršil ob 11. uri popoldne v telovadnici Fran. Jožefove šole. Popoldne ob 3. uri velika ljudska veselica in predavanje o pomenu telovadbe in sokolstva sploh. Udeležili se bodo državni in deželni poslanci, kakor tudi govorniki iz sokolskih krogov. Torej na evidenje in vsem rojakom brateki sokolski „nazdar“!

(Sv. Jurij ob Ščavnici) Bralno društvo priredi v mesecu avgustu veliko mladinsko veselico z dvema gledališkima igrama, petjem, tamburanjem, govori in drugimi zabavnimi rečmi. Natančnejši spored in dan veselice se pravčasno naznani. Zanimivo in veselo bo, le pridite, komur je le mogoče. Odbor že pridno dela, da preseneti občinstvo.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. V 58. številki cenjena „Domovina“ je odgovor na vprašanje: „Kdo je klerikalec ali liberal?“ in sicer po mnenju in milosti ptujskega nemškutarskega trobila, katero je baže tako razširjeno, da ga je celo kineški cesar naročil deset izvodov za svoje ministre. Dotični odgovor se nam zdi presplošen. Posebno kar zadeva ime „klerikalec“, poznamo pravo razlago samo na — Dobrni.

Dovolite gosp. urednik, da Vas poučimo v tej stvari bolj natančno. Pravzaprav bodo to storili dobrniški nemščurji. — Stvar je zanimiva in ponosna čenena.

Sreča nekoga lepega dne g. Zlatečnik fant slovenskega fanta dobrnskega. Gosp. Zlatečnik — Potočnik je sin slovenskega očeta in slovenske matere. Pa mu ne dopade, da teče slovenska kri po njegovih žilah, rajši bi imel nemškutarsko, ki

je baže druge barve. Mimogrede bodi omenjeno, da je pri „fajerberu“. Ko je torej arečal slovenskega fanta, zabrusil mu je v svoji nemškutarski olikanosti — vsi dobrniški nemščurji namreč vedo, kaj je „prva manira“ — v obraz: „Ti si klerikalec!“ Slovenski fant, kateri je g. Zlatečnik prav dobro poznal — pred nekaj časom mu je bil g. Zlatečnik bolj prijazen — sprevidel je hitro, odkod ima Zlatečnik to nenavadno modrost. Vpraša ga torej naglo: Kaj je to, klerikalec? — Sedaj bi pa morali videti dolgi obraz g. Zlatečnika! Kdo pa je pričakoval, da ga bo ta preklicani „klerikalec“ spravil v tako zadrego. Vroče mu je prihajalo, globoko je negel po sapo, a toliko je uvidel, da odgovora ne sme ostati dolžen. In zini je:

„Kle—klerik—klerikalec je tisti, ki bere slovenske „cajtinge“.“

„Kateri?“

Zdaj zopet nova zadrega! — Pa odrezal se je:

„Domovino“, „Gospodarja“ in „Naš dom“.

„Hvala za pojasnilo! Ptujaka smetišnica, po kateri Vi brskate, torej ni slovenski list. Srečno!“

Kakor v zemljo zakopan stal je g. Zlatečnik nekaj časa, predno se je popolnoma zavedel, kako imenitno je pogorel.

Zdaj bi pa še mi radi obračunali z g. Zlatečnikom. Radi bi odgovor na to-le: Dobro vemo, da v Celju, Mariboru in Gradcu visoki, zelo visoki gospodje — n. pr. na glavarstvu itd. — berejo imenovane liste natanko. G. Zlatečnik, so to tudi klerikalci? Še boljše vemo, da na Dobrni visoki gospodje n. pr. okoli fajerbera itd. natanko berejo imenovane liste. G. Zlatečnik, so to tudi klerikalci? Najbolje pa vemo, da nevisoki gospodje v Ptuj in pri ptujskem lističu itd., natanko berejo imenovane liste. G. Zlatečnik, so to tudi klerikalci?

Na vse to prosimo od g. Zlatečnika odgovora!

Narodno-gospodarske novice.

Divji kostanj kot krma.

Koliko je reči, ki bi se dale uporabiti za gospodarstvo, bodisi za gnoj, ali za krmo itd., se zavrže in pusti ležati brez vse vrednosti. Nekaj — skoraj bi rekel največ — je pri tem kriva nevednost, zakaj in kako se uporabi to ali ono, da bi bilo človeku v korist.

Tako je z divjim kostanjem.

Sad divjega kostanja je skoraj po kemični sestavi podoben pravemu. On ima v sebi 50-55% suhe snovi, 6-4% beljakovine, 1-4% tlače in 39% brezdušičnih snovi, kakor škrob itd. Vendar vkljub temu se kostanj premalo uporablja kot živinaka krma. Turki krmijo najim konje in po zverinjakih se krmijo s njim averi. Oč domačih živali ga prešči što s slastjo in tudi krave ga ljubijo, ako se enkrat navadijo nanj. Tudi konji ga jedó — Odvisno je pač od tega, kako se ravno krmi.

Najbolje je pokladati sirov in svez ter nekoliko zdrobljen. Takega tre živina najraje. Ob času, ko je kostanj zreli, je navadno druge piče dovolj, a katero se ne mora čakati. Raditega se tudi kostanj zametuje. Vseled kostanjeve čreškovine in grenčice bi pa bilo jako umestno in dobro sredstvo zoper napenjanje, ki velikokrat moti prebavljanje. Vmes med drugo krmo, kakor med pasino in drugo zeleno perje polagati kostanj je dobro, da preprečimo najhujše posledice preobilnega krmjenja. Močna živina dobi na dan 2-5 kg. pitane celo do 30 kg. Praveč seveda tudi ne smemo krmiti, kar bi preobilo čreškovina škodovala. Da se pa lahko v obilnem številu poklada, treba ga je kuhati, pariti ali infuziti, da je bolj okusen.

Kostanj se slahka hrani. Treba ga je le na značnem kraju posušiti. Predstavlja ne sme biti nasit, ker se težko soli in tudi plati. Pri krmitvi pa se dane tak kostanj štira v red, da se napne in smehla, deloma tudi zgolj svoj granki okus.

Marakje bi torej lahko otrci nabirali kostanj in se prav radi, če se jim tujbam da hok krajcar. Tako bi prišli do umestne krmila, ki se sicer po cestah pokonča.

Dr. V.

Pokvarjen belodac pri goveji živini.

Kakor pri človeku, tako se tudi živali že kdaj in poobčasno dotikajo pokvarjenosti. Živali postanejo bolne zaradi belodaca, medli in ne morejo biti niti prehranjeni, v trebuhu je napeta, tudi se črpa kрма v žilno vna trda. Krava pri tej bolezni medoma izgubi mleko. Ako traja ta bolezen dalje časa, pridruži se namrečno nekateri nehanje in gignenje skrajni grla.

Ta bolezen nastane namrečno v jeseni, kadar se spremenijo vlažne in suhe kрма s suho, ali tudi posamič kadarkoli v ledi pokvarjenosti in gignenju kрма, tudi če žival ne dotika pokvarjene soli, vedrati tudi, ako žival namadoma in mnogo čre zvezo, premalo pomešeno seno. Torej je čisti varstvo za to bolezen.

Kakor se to opazi, treba je žival ločiti od druge živine pa ji dajati za pijačo mlečno vodo, rmešane z nekaj soli in otrob, ali pa mesto teh nekaj moka. To se ponavlja tako dolgo, dokler se nebo prebavlja in prebavljanje ne pomeži. Zraven pa dajamo živali po trikrat na dan po 300 glisterjave soli, to pa v kuhinjski iz kmetijskega semena. Ako je napaka v žilni trdi, kar se da očistiti, dajamo drugokrat nekaj v kuhinjski nar topilne soli, zvezo pa po velikosti živali 10 do 30 gramov bijavne soli in od 100—500 gramov navadne soli. To zdravilo se daje v 3 do 10 litrov veliki pončji, v kateri je nekaj kmetijskega semena, da je pijača od njega polna in slastna. Ta se pomeži in po četrti do pol litra vsakih 2—3 ure na dan živali dajajo. Po takem zdravljenju je žival navadno vnoj v treh dneh zopet zdrava.

Ako pa je belodac živali že od prej bolehan, kar se vidi posebno na tem, da žival ne prebavlja in je napeta, dajamo ji pijačo kisle in čvrste soljane. Pomešno vodo, ki se na kmetnem talju nabira, je za to kaj primerna.

Ako pa eno ali drugo sredstvo nima zadostnega uspeha, je to znamenje, da ima žival nezdravljive bolezen, n. pr.: da je poškoda kakšno neprebravljivo rač, kakor bolezen, karvino itd. V takih okoliščinah pa je najboljšje odločiti žival kaj — mesarju.

Druge slovenske novice.

Občni zbor trgovske bolniške blaginje v Ljubljani se je večkrat prošil nedeljo. Slovenci so bili navadno gostovi v dvorčijanski vešini. Povedali smo že, kaj so namenili Nemci, namreč spraviti na novo populacijo v svoje roke. Pri tem običnem zbiranju gradilo se se čudne reči, in katerih je bilo navadno, da se hoče Slovenci odločevati. Volitve je prigljal zastopnik magistratske občine občini na neveljavno, češ, da ni mogoč vedeti, ali ni kdo odšel dve glavnici. Nemci so bili prepričani, da jim gre magistratski zastopnik tako za roko. Slovenska vešina je pro tamovala, ali to ni nič pomembno, predsednik je hitro izjavil, da volijo občni zbor, in da bo na nove volitve stihlani drug občni zbor. Nemci so se hodoje na ta občni zbor zadržali od vseh nemških strank, boje celo in Celju, svoje pristale, da si pribere vešino. Slovenci trgovci torej pa nje, da vse nametnariji ne ogledajo.

(Nove nemške društvo v Ljubljani) Ljubljanski Nemci so ustanovili nemško belodacno društvo kar del vsemobilne organizacije. Skupni ljubljanski stebel vsemobilnega društva od Belte do Adije se prične vido iznova.

(Semanar) V nedeljo popoldne se je začel v Ljubljani letni Pijaci, postek pri 8 kumpo nji kmetovskega poljstva št. 22. Pijaci je nastal pod brezo in opreli z nogo. Bil je takoj mrtav. Doma je bil v Ljubljani pri Kanjcih.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela včeraj v Ljubljani svojo XVIII. veliko skupščino. Leta minule med kmetijskim trgi glede na nametnost in nametno postavljenost gostov prva mesta. To je bilo tudi ob tej priliki videti. Skupščina je postavljalna ljubljani z velikim navdušenjem. Po moli, ki je bila ob pol 10 uri dopoldne, se je velika shodnjava. In predložila tajništva povsemoma, da je imela družba 149 podružnic s pridržano 10.000 član. Šolskih za vodov je bilo 11 s pridržano 2500 šolskih otroci, kar je gotovo dokaz, kako potrebna je družba. Družba pravičilo pridržano drugo.

(Dobrotarje v Radetah) prireda v soboto 15. avgusta 1. l. popoldne. Ljubljani poststano in sicer navadno igre „Dobrotar“ s prijamim sodelovanjem petstega in šeststega društva „Kam“. Prve točke spremlja na glasu sponzo in prijamim g. J. Kanihar. Kanihar stika na jake sponzo sponzo g. Fr. UK. Čene poststano se vije velikim strahom in trudi jako niste kar bo s tem vsemom čene poststano ogledati si življenje naše mde Dobrotarje v popoldnelem času. — Priprave se vije velikom strahom in trudi jako niste kar bo s tem vsemom čene poststano ogledati si življenje naše mde Dobrotarje v popoldnelem času. — Priprave se vije velikom strahom in trudi jako niste kar bo s tem vsemom čene poststano ogledati si življenje naše mde Dobrotarje v popoldnelem času.

(Lokalne belodacne Batak-Cirkarica-Bahno-polje) Želenskimi ministri je čelo predsednika kmetijske trgovske in občine shodne gosp. Lencoviča, princu Schönborg-Waldenburg in lastnika pacne fuge g. Franca Žagarja dovoljenje za belodacne priprave na zgradbo nove belodacne Batak-Cirkarica-Stari trg-Bahno-polje na Notranjskem.

(Slovenska hrabrostna znamenja), ki jih je napravila mlajša podružnica „Slovenskega planinskega društva“ od Zajetec do Vilcij in od tamaj do Orlje vasi je del moli tihili gudar Veit. Vasek je na jako viden. Vablice in napisi študije — divjačina Dosedaj smo misli, da so ura, divje krave in druge take ti-voli populacijo „hrabrostna“, kar nam ne enkrat pove g. Veit, da so nemško-nemščina, kajti drugodnih bi slovenski napisi ne bodli v oči. Res obagi Slovenci, ki se moramo boriti celo proti nemško-nemščini šovinizmu divjih kor in zajcev!

(Is Celovca se nam poroča) Ko sem prišel pred četrto leti v Celovec, moral sem hoditi v Zibetovo kavarno, ako sem hotel štati kak slovenski časopis, kar drugje ni bilo nobenega čitila. Sedaj se dbe slovenski časopisi že v različnih kavarnah in gostilnah, a še vedno je dosti kavarn in gostiln, ki nimajo nobenega slovenskega časopisa, doli jih občinski najprej Slovenci. Taka se n. pr. v kantini kmetijskega poljstva št. 17 dbe samo nemški časopisi in po moli na razpoložene samo nemške abglice. Mladost slovenskega poljstva se seveda ne ustima na nemške lista, vait bi le nad uvedel iz domaćih kmetov. Da v kantini ni slovenskega lista, tega so pa Slovenci sami krivi. Ako bi Slovenci zahtevali abg. časopisov in Čiril Metodovih ušglice, bi jih kmetov kar naložili.

(Tridisti nametnost) je predložila ljubljanskega gledališča, gosp. Danila, kmetov na priprave slovenskih predstev na Goriškem, v leti in tridisti okoli. V Trstu zno tako bo-jeti, kakor v Gradcu.

(Prebivalstvo mesta Trsta) je štelo konec prvega polja 145.041 oseb, 6914 več kakor ob čeni ljubljanske štaja 1. 1900

Politični pregled.

(Papji Pj I) je sprejel včeraj dopisne v postanki, kar je bil kardinal Rampolla, na oficijalen način diplomatski abg, ki je prišel k sedjenju v uniformi. Portugalski poslanik je nagovoril papža francoski in papž mli je odgovoril italijanski in v svojem govoru poudarjal, da imajo vladarji vladati in zakonni zakonno opore v cerkvi in da cerkev želi, da bi se v vsaki blagor mir med narod in delavski stali. Načelno je takoj, ko je uvedel na svetovni, čestital kardinalskemu čenu. Oficijalen nametnost izvolitve je doli včeraj. Novcom papža čestitajo drugi vladarji lelo po sprejemni oficijalnega nametnost izvolitve. Za kmetovje novega papža se dajajo v Rim velike priprave. Kmetovje se vili v nedeljo, dne 3. avgusta v cerkvi sv. Petra. Italijanski vladar se izvolitve novega papža oficijalno ni nametnost, kar je ministri predsednik Zanarilli s posebnim oficijalnim nametnost vsem predstavnikom. Delavne občine se postavlja, da se niti cerkvenih niti postankih shodnosti v čeni novcom papža ne udeležijo. Papž Pj I. je boje hotel po izvolitvi dati blaginje z vsemogo-

bojstva cerkve sv. Petra, kakor je bilo to v navadi, ko je bil Rim se v papški občini, ali navadi, ko je bil Rim se v papški občini, ali kardinal Oreglia mli je z nametnostmi nametnost blagor napotil pot na vnanji ločit v pripravi, da je on odgovoren za ta kardinal papža. Papž je nato dal blaginje z nametnost izvolitve. Oficijalni nametnost blaginje pravi čeni vsti. Priprave nametnost, da bi bil najprej izvoljen kardinal Rampolla, ki je imel nase 30 glasov, da se vladar dajajo kardinal Gennaro agvora nametnost vladar pravi napotil izvolitve. Drugi listi pa napotil, da je bil kardinal Sarto Rampollov kandidat, in da je z njegovo nametnost pogovora kardinal z Sardijsko vlad. Kardinal je tem vsemom vnanji, v čeni mli, kajti mli je, da mlije kardinal in vladar mli kardinalski pomeži, da bodo mlije v vsem, kar se dogodi v vnanji. Najbolji čas nam bo gotovo postanki, kardinal nametnost ima novi papž. — Naše postanki na prvi strani mli v vnanji postanki, da mli papža Pj I. ni več vna, ampak da je mli se pred desetimi leti.

(Poljski na Oprekani) je jako čeni. Komitaja postanki shodne kaj pričin postanki Pappova abg. Čeni Sempary je bil mlije in je napotil, da je del čeni, da se z njim postanki kardinal deset postanki navadno shodne, da bi odločili z občinskimi. To je stali le in ljubim do čeni, da bi omagali napotil vladar do-voje postanki in vladar. Nametnost mli po-govori mli on mli drugi napotil shodne. Vsi so pa tridisti, celo se da bi se jih vnanji, da ministri predsednik Kmet Hedervary mli v vnanji vnanji s postanki. Zastilni je bil tudi Hedervary, ki je seveda tridisti, da je populacijo nedolžen. Vede pa je v vnanji vnanji, ali mli kardinal vnanji, da mli vnanji postanki mli v tej strani. Poljski je tako čeni, da je bil Hedervary postanki v mli k čeni. Vnanji kmeti seveda nametnost, da je del postanki. Pa mli bo se tako ali tako, vnanji je bil pri čeni v vnanji nad postanki vnanji. Čeni ga je postanki, da čeni čeni se v mli. Nametnost tridisti, da je postanki Hedervary čeni čeni. Ako je le mli, bo to stali v najkrajšem čeni. Opreka je pred čeni svetom tako občine, da bo treba dolgotrajnega in shodne čeni, da se napotil in blata. Za to doli ga Kmet, ki se je na Hrvatskem obgled v blata in kmet, ali oporeben, zato je treba postanki mli, čeni mli, ne pa — proste varalica.

(Na Hrvatskem) se se tudi čeni mlije dopotil v vnanji shodne. Minister na Hrvatsko Tomasič je odstopil, kar se je nametnost odloči tridisti, da se mli mli Tomasič, kar minister čeni postanki, to se pravi, kar ni prej postanki mlije, pradi je postanki minister, kajti kar minister lelo kandidata na postanki. Tomasič se pa predstava se takoj. Obični je mlije opozicija, da je čeni s svojim čeni mlije nametnost na Hrvatskem. Postanki so ga na odgovornost, da doli svoje tridisti, ali oporeben Tomasič je mlije in doli čeni. Sedaj pa doli čeni na Hrvatskem, kar je občinski hrvatski mlije, da se je postanki od mlije vnanji proti Hedervaryjevu vnanji. Tudi pradi tudi čeni Fejferič, kar se mlije vnanji, kar je občinski pri svojem nametnost, kajti oporeben vladar se mli oporeben. Govori se, da občinski, ako tudi Hedervary čeni na svojem nametnost.

(Vlada v Madridu) Tridisti vladar nametnost, da se je v nametnost občini nametnost napotil čeni mlije mlije čeni, ki se mlije mlije mlije napotil in poljati. Na belodacni pradi Solta-Ministri se je pripravi vnanji.

(Kmetov boje na Francoskem) V Parizu se pred par čeni napotil vnanji čeni, ki se mlije mlije mlije napotil in poljati, ki se se mlije mlije mlije napotil in poljati.

(Zvezo med Španijo in Francijo) Pomeži mli, da se je vnanji med Francijo in Španijo vnanji. Sedaj pa postanki mli, da je ljubim ministri predsednik pradi nametnost postanki, da je mli mlije se v vnanji napotil. Nametnost bo pa, le napotil pradi, kajti kakor je vnanji Španje s Francijo doli čeni čeni, se bo napotil mli, da napotil vnanji čeni ob kak blaginje pradi postanki kar nametnost.

Veliki Brockhausov eventualno mali Majerjev

leksikon

ter Rankejeva zgodovina

— vse najnovejša izdaja — za ugodno ceno naprodaj. — Naslov pove upravništvo (319) „Domovine“ v Celju. 3-3

(338)

E 352/3

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju gosp. dr. Sigmunda barona Bischofshausena na Dunaju, IV., Paniglgasse 17 a, zastopane po dr. Francu Rosa, odvetniku na Dunaju I Gonzagagasse 9, se bo vršila

dne 19. avgusta 1903 dopoldne ob 11. uri

pri spodaj podpisanem sodišču, v sobi št. 7 dražba nepremičnine vl št. 1 k. o. Škofjavs (prej tvornica smodnika) obstoječe iz dvanadstropne, v zlogu vile zidane hiše s stolpičem št. 1 v Škofjavi, nadalje z opeko kritega, zidnega poslopja brez prostorov za stanovanje, potem enega vrta, njiv, enega travnika, enega pašnika in enega gozda brez pritoklin.

Nepremičnini, ki se bo prodala na dražbi, je določena cena na 18417 K.

Najmanjša ponudba znaša 12278 K. Pod tem zneskom se ne bo prodalo.

Dražbeni pogoji in listine, ki se tičejo ne premičnine (zemljiško knjižni izpisek, izpisek iz katastra, cenitveni zapisnik itd.) smejo kupci pogledati pri spodaj podpisanem sodišču, v sobi št. 5 uradnih urah.

Terjatve, vsled katerih bi bila ta dražba nedopustna, naj se najpozneje v zato določenem dražbenem roku pred začetkom dražbe sodišču naznanijo, ker bi se sicer na licu mesta ne moglo upoštevati več.

O nadaljnih stvareh dražbenega postopka se bodo osebe, za katere so dosedaj terjatve ali dolgovi na nepremičnini vključene ali pa se bodo tekom dražbenega postopka vključile, obvestile samo z javno razglasitvijo pri sodišču, ako ne stanujejo v področju spodaj označenega sodišča ali ako ne prijavijo pooblaščenca, ki stanuje v kraju, kjer je nameščeno sodišče.

C. kr. okrajno sodišče v Celju, odd. III.
dne 8. maja 1903

Lepa soba

s kuhinjo in drvarnico se odda (341) 2-1 s 1. septembrom.

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

UGODNA PRILIKA!

• Posestvo •

o o v bližini Celja o

obstoječe iz raznih tovarniških poslopj in stanovanj, s konstantno vodno silo, v bližini premogokopov, tik okrajne ceste, v lepem, zdravem kraju ležeče, 7, ure oddaljeno od železniške postaje, za mlino ozir. za manjšo industrijo zelo pripravno (339) 3-1

se proda po jakó nizki ceni.

Naslov pove upravništvo tega lista.

Razpis ustanov.

„HRANILNO IN POSOJILNO DRUŠTVO V PTUJU“ (posojilnica) razpisuje s tem za učence na kmetijski šoli na Grmu za bodoče leto več ustanov. Te ustanove se bodo podelile sinovom večjih kmetijskih posostnikov iz sodniškega okraja ptujskega. Pisane prošnje so pri podpisanem ravnateljstvu vložiti do 15. avgusta 1903 in morajo priložiti izpolniti vse pogoje, predpisane za sprejem učencev v kmetijsko šolo na Grmu. (337) 2-2

NA PTUJU, dne 25. julija 1903.

RAVNATELJSTVO.

„Svoji k svojim!“

= Delavnica za vsa cerkvena dela =

KONRAD SKAZA

St. Ulrich, Gröden, Tirol.

se priporoča za izdelovanje

svetnikov, altarjev in vseh v to stroko spadajočih del. (35) 12-8

Za vsa naročila originalne fotografije mojih del. Spričevala na zahtevanje. (35) 12-8

Za vsako slovensko naročilo od 100 K umetno rezljano raspelo zastoj. (35) 12-8

Prodajalka

ki bi bila tudi gospodinjstva vajena, se išče za špecerijsko trgovino.

Ponudbe pod „št. 85, na deželi“ upravništvu „Domovine“ v Celju. (336) 3-1

Iščem koneipijenta.

Ostap 1. kimovea 1903.

(342)

Dr. Juro Hrašovec

odvetnik v Celju.

Naznanilo.

Društvo „Narodna čitalnica v Ptui“ odda s 1. septembrom 1903

oskrbovanje društvene gostilne in kavarne v „Narodnem domu“

s katero se more združiti tudi postranska služba.

Ponudbe naj se pošljejo do 15. avgusta 1903 odboru. (330) 2-2

Na Ptui, dne 25. julija 1903.

Predsednik.

Služba občinskega in posojilniškega SLUGE

se takoj odda. — Več se izve pri občinskem predstojništvu v Framu

(333) 3-2

Naprodaj

je konj in pol pokrit voz (nov)

pri Bezenškem na Frankolovem.

Konj je 7 let star, 16 pesti visok in za vsako vožnjo izurjen. (268) 3-2

Cena se izve pri lastniku

NAZNANILO!

Podpisana s tem slavnemu p. n. občinstvu in gospodom popotnikom najljubše naznanja, da je s 1. junijem t. l. prevzela znan

hotel „k jagnjetu“

v ZAGREBU, na vogalu Nikoliceve in Gajve ulice, ki je popolnoma prenovljen — ter ima sobe z najprimernejšim komfortom.

Za dosedanje naklonjenost in obisk v hotelu „Liebald“ se lepo zahvaljujem in obenem obljubljam, v sedanjem hotelu z izvrstno kuhinjo, najboljšim vinom ter budjeviškim pivom po zmernih cenah in najtočnejši postrežbi cenjenim gostom ustrezati.

Z veličastno udano

Doljan

prej hotel „Liebald“.

(264) 10-9

Službe išče

v vseh pisarniških delih popolnoma izurjen, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi popolnoma zmožen. bodisi v posojilnici, v občinski pisarni, pri odvetniku, notarju ali sodni — ima od vseh teh večletna izvrstna spričevala, lahko nastopi kot

solicitator

znan pisati s pisalnim strojem in ume nemško stenografijo

Dragotin Gobec

občinski in posojilniški tajnik v Šmihelu pri Ptiberku, Koroško. (325) 3-3

Vožne karte in tovarni listi v AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncedirana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in lagobe časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in pozna s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema „zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tatvini, proti vilonu in življenju“. — Ponudbe pod „1708“, Gradec, poste restante.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča

svoje valike za logo različnih poljedelskih strojev, kakor: gnojilne, mlitilnice, čistilnice, alomorenice, mlinske in stikalnice za grozdje in sadje, vetrnice, brane za njive in senožeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (286) 4-4

Šolske zvezke

za ljudske šole ima v lasti zalogi trgovina

Dragotin Hršarja Celje

razpisna ulica 100, 2.

